

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026704	IES David Buján	Cambre	2022/2023

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Música	3º ESO	2	70

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	16
4.2. Materiais e recursos didácticos	17
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	18
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	18
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	19
6. Medidas de atención á diversidade	20
7.1. Concreción dos elementos transversais	21
7.2. Actividades complementarias	22
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	22
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	23
9. Outros apartados	24

1. Introducción

A disciplina musical ha de contribuír ao desenvolvemento das capacidades do alumnado; o seu carácter formativo reside en que contribúe a educar e desenvolver a sensibilidade artística, e propicia un mellor coñecemento do mundo.

O enfoque que se lle dará á música na ESO baséase fundamentalmente na idea da música como percepción, como coñecemento vital nel que se asocian experiencias musicais anteriores coa nova información, a actitude de escoita e memorización xunto coa predisposición á audición.

O que se pretende fundamentalmente é que o alumnado adquira ao longo do curso os coñecementos básicos para comprender a música (audición, expresión e linguaxe musical), para poder contextualizar as creacións musicais na historia e para ser capaces de relacionala con outras linguaxes e manifestacións artísticas.

A música, constitúe unha linguaxe específica, mediante a cal comunicámonos e desenvolvemos as nosas capacidades expresivas. Este área forma parte indispensable dunha educación que pretende o desenvolvemento integral das persoas; e resulta moi beneficiosa para o alumno xa que a través dela se potencia o desenvolvemento de habilidades técnicas e psicomotrices, cultura, valoración crítica, vivencia estética, maior sensibilización etc. Desde esta área preténdese

Espertar o interese do alumnado por esta manifestación artística, superando os prexuízos establecidos ás veces por descoñecemento.

Capacitar ao alumnado para que desenvolva os seus propios gustos, e que poida elixir libremente a súa música.

Proporcionarlle unha educación musical adecuada que lle permita gozar do feito musical e axúdalle a establecer paralelismos entre a música e o resto das manifestacións artísticas.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacións co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas máis adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Nos inicios	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir ao alumnado na orixe da música e o seu desenvolvemento no Medievo. Preténdese que o alumnado teña curiosidade por coñecer as orixes da música occidental e a aparición da notación musical. Que se penetre no coñecemento da monodia relixiosa e profana medieval ata chegar ao nacemento da polifonía.	20	10	X		
2	Orde natural	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir o alumnado no mundo do humanismo e o Renacemento. Preténdese que o alumnado teña curiosidade por coñecer as principais formas relixiosas renacentistas e como foi a música que se desenvolveu durante a Reforma protestante e a Contrarreforma católica; que se internen nas características da música vocal profana cos seus compositores máis representativos e que coñezan as escolas europeas: escola franco-flamenca, escola italiana e escola española	20	10	X	X	
3	Adorno e cerimonia	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir ao alumnado no mundo do Barroco. Preténdese que o alumnado teña curiosidade por coñecer as principais formas de música relixiosa e profana barrocas, características e os seus principais compositores.	20	15		X	
4	Para todos os públicos	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir ao alumnado na idade de ouro da música, o clasicismo. Preténdese que o alumnado teña curiosidade por coñecer as principais características da música clásica, a súa música instrumental e vocal e os compositores máis representativos do devandito período, como son J. Haydn, W.	20	15		X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Para todos os públicos	A. Mozart e L. V. Beethoven; que afonden nas principais formas instrumentais do clasicismo como son a sonata, a sinfonía e o concerto, así como na ópera dentro da música vocal.	20	15		X	X
5	Viaxe aos sonos	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir ao alumnado no mundo do Romanticismo, atraendo a súa curiosidade por coñecer as principais formas instrumentais e vogais románticas, así como os principais autores e obras máis representativas desta etapa.	10	12			X
6	Cruce de camiños	Os contidos da unidade teñen por obxecto introducir ao alumnado no mundo da música do século XX, espertando a súa curiosidade por coñecer as principais correntes e estilos musicales de esta época. Que se penetre nas características da primeira e segunda metade do século XX cos seus compositores máis representativos, como Debussy, Bartók, Schönberg, Falla, Ravel e Stravinsky, entroutros.	10	8			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Nos inicios	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época traballada	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Ser quen de identificar as características comúns entre as distintas manifestacións artísticas		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos que inflúen nas manifestacións musicais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identificar cales son as características das diferentes manifestacións musicais nos distintos contextos		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e da danza da época traballada		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentario de audicións		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Participar con certa certeza nas interpretacións propostas para esta unidade		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Recoñecer as características principais do período.	TI	20
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.

Contidos

- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
2	Orde natural	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazo estilísticos máis importantes da música e a danza da época	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Participar con acerto nas propostas para esta unidade		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar as propostas musicais traballadas no período	TI	20
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar naquelas actividades plantexadas polo departamento con atitude positiva.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
3	Adorno e cerimonia	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazo estilísticos máis importantes da música e a danza da época	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar as propostas musicais traballadas no período	TI	20
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar unha actitude respectuosa na escoita ou visionado das propostas musicais da unidade		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	Para todos os públicos	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazo estilísticos máis importantes da música e a danza da época	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras deste período		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Participar con acerto nas propostas para esta unidade		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar naquelas actividades plantexadas polo departamento con actitude positiva.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar unha actitude respectuosa na escoita ou visionado das propostas musicais da unidade	TI	20
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	Viaxe aos sonos	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazo estilísticos máis importantes da música e a danza da época	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar as propostas musicais traballadas no período	TI	20
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	Cruce de camiños	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazo estilísticos máis importantes da música e a danza da época	PE	80
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras deste periodo		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar as propostas musicais traballads no período		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza do patrimonio galego		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar con acerto nas interpretacións propostas para esta unidade.		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Participar con acerto nas propostas para esta unidade.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Participar con acerto nas propostas para esta unidade		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Desenvolver con creatividade propostas artístico musicais.	TI	20
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar naquelas actividades plantexadas polo departamento con atitude positiva.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar unha actitude respectuosa na escoita ou visionado das propostas musicais da unidade		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Acercarse as obras artísticas máis relevantes do patrimonio galego recoñecendo a súa relación coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.

Contidos

- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Os diversos bloques de contidos teóricos desenvólvense a través das distintas unidades didácticas, polo que se procurará na medida do posible, conseguir unha distribución máis ou menos homoxénea dos contidos teóricos en cada trimestre.

Todos os bloques de contidos relativos a Interpretación e creación, Escoita, e Música e novas tecnoloxías funcionarán a modo de eixes transversais que se irán desenvolvendo ao longo de todo o curso da seguinte forma:

Mentres que se avanza no desenvolvemento dos contidos teóricos, irase traballando ditos contidos con partituras, para frautas ou para material Orff, o que implicará traballar todos os contidos relativos ao Bloque de Interpretación e Creación que actuará coma eixe transversal ao longo do todo o curso. (CCEC/CAA).

Este é un dos bloques máis importantes da materia, ya que gracias a él, o alumnado adquire todo tipo de destrezas psicomotrices á vez que mellora a súa autoestima, autonomía e a conciencia de grupo, sobretudo a hora de interpretar pezas de fmodo colectivo xa sea na aula o en concertos, etc.

O mesmo podería dicirse do Bloque de Escoita; xa que en todos os temas faise especial fincapé na importancia da audición como base para comprender os distintos conceptos musicais. (CCEC/CAACCL e CSC). Trátase de facer unha escoita activa, e para iso, é necesario crear un ambiente adecuado que permita unha escoita atenta, partindo dos coñecementos previos do alumnado e plantexar audicións motivadoras, sobretudo ao principio.

En canto ao Bloque de Música e Novas tecnoloxías, sinalar que en todas as unidades precisan dun soporte dixital para a súa explicación e para facilitar a súa comprensión, xa sexa a través de vídeos, presentacións de power point, gravacións que se realizan de todas as interpretacións do grupo, etc. (CSIEE/CCEC/CD)

Á hora de explicar, partiremos dun eixe global que relacione os coñecementos nas distintas áreas de aprendizaxe, fomentando a interdisciplinariedade coas materias do currículo e buscando sempre unha continuidade cos contidos xa aprendidos en cursos anteriores e. Propoñeremos actividades e exercicios prácticos que desenvolvan diferentes aspectos dos contidos que deban aprenderse e desenvolvan as habilidades e competencias que deban adquirirse.

Como norma xeral, en cada sesión o tempo distribuirase en diferentes bloques na medida do posible, as explicacións teóricas irán apoiadas sempre das súas respectivas audicións ou partituras, que contribúan a aclarar os conceptos máis importantes.

Tras a audición propiamente dita, realízanse preguntas acerca da súa análise, para comprobar se realmente comprendéronse os conceptos. Tamén se utilizarán recursos audiovisuais para a exemplificación dos contidos que se estean traballando.

Así mesmo realizaranse as actividades específicas de cada unidade didáctica, co fin de resolver as posibles dúbidas que poidan exporse.

No desenvolvemento das distintas unidades didácticas, seleccionárase un repertorio de partituras en función do nivel do alumnado, que se traballarán da seguinte maneira: en primeiro lugar solfexaranse, atendendo ao seu ritmo e acentuación, logo analizarase a súa melodía, e por último practicarémola con fins expresivos na súa versión vocal ou instrumental.

A práctica levaráse a cabo fundamentalmente co instrumental Orff (instrumentos de percusión indeterminada e determinada tales como xilófonos e metalófonos) e en ocasións (cando non haxa suficientes instrumentos ou cando sexa necesario con fruta doce.

Traballarase nun principio de maneira individual, posteriormente en pequeno grupo e finalmente en gran grupo, cando xa exista un dominio da peza que se está traballando.

Posto que a finalidade desta etapa é ou desenvolvemento integral dá persoa, intentarase desenvolver unha metodoloxía activa na que ou alumno convértase non principal protagonista do proceso de ensino-aprendizaxe, fomentando nel a capacidade creativa e ou espírito crítico fronte aos diferentes feitos musicais.

Aínda que, non descártase a posibilidade de utilizar a clase maxistral cando sexa necesaria, presentando primeiramente temas novos e favorecendo posteriormente a participación do alumno con preguntas motivadoras e

que inciten ao debate.

Intentarase adaptar o nivel de coñecemento ás características individuais de cada alumno, favorecendo ou desenvolvendo dunha aprendizaxe que siga uns esquemas lóxicos e coherentes que permitan a conexión dúas novos contidos cos xa adquiridos (aprendizaxe significativa e funcional).

No que respecta as actividades de interpretación instrumental, serán suprimidas nos cursos máis baixos (3º e 2º de ESO) mentres se manteña a actual situación, por ser estes os cursos máis numerosos e os máis complicados de controlar á hora de facer clases de práctica instrumental.

Si ben, este tipo de actividades, poderán ser substituídas, si o profesorado así o decide, por algún outro tipo de interpretación (expresión corporal por exemplo), o incluso poderán ser retomadas ao longo do curso si a situación sanitaria o permitira.

Os principais procedementos a seguir á hora de abordar os diferentes coñecementos serán:

Cuestionarios orais ou escritos (idóneo para as audicións)

Caderno do alumno con notas, comentarios, cadros de situación histórico artística das obras, etc.

Debates e intervencións en clase para observar ou nivel de coñecemento que posúe o alumnado, grao de interese, de participación expresión etc.

Traballos individuais ou en grupos.

Probas de avaliación inicial, e de valoración final dá unidade didáctica ou tema, non que explicarán cales son vos puntos que máis lles interesou, e por que, etc.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto físico
Apuntamentos do docente
Audicións e vídeos
Fichas fotocopiáveis
Aula Virtual
Gamificación

O libro de texto Música II Editorial Anaya, será utilizado habitualmente como material de apoio para as explicacións do docente, polo que sería conveniente que todo o alumnado o posúa.

Os contidos do libro poderán ser ampliados (se o profesorado o considera) a través de apuntamentos puntuais, que o docente facilitará ao alumnado para facerlle máis doado o proceso de aprendizaxe e que servirán como un complemento máis.

Así memo en todas as unidades utilizaremos audicións, vídeos o partituras como medio de ampliación e puntualmente para facilitar a comprensión de aspectos concretos da materia (como por exemplo o concepto de organum, de sonata, concerto, aria, recitativo, etc)

Ao rematar o tema o docente poderá facilitar unhas fichas fotocopiáveis, a modo de repaso, que lles podan axudar a interiorizar os contidos adquiridos. Este mesmo fin é o que intentaremos conseguir a través da gamificación: kahoots, roscos de palabras etc que tentan sempre motivar ao alumnado e acercalo aos contidos dunha forma moito máis lúdica.

Por outra banda o Aula Virtual continuará activa como unha ferramenta máis de traballo, sendo un recurso perfecto para evitar que aquel alumnado que teña algún tipo de problemática que lle impida a asistencia a clase (xa sexa por motivos médicos, persoais etc) teña información veraz do que se vai facendo na clase cada día.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para a avaliación do nivel destrezas e coñecementos do alumnado, nas primeiras semanas do curso, faránse probas escritas u orales para comprobar o seu nivel de coñecemento, xa que é importante planificar estratexias metodolóxicas e de seguimento dende o principio para poder abordar os problemas que xurdan ao longo do curso escolar..

O obxectivo destas probas é comprobar cal é o nivel xeral da clase, non só na materia de Música, senon tamén na adquisición das competencias básicas (competencia oral e escrita) que serán vitais para o desenvolvemento do curso de xeito adecuado.

A finalidade destas probas, é ter en conta os resultados obtidos para axustar na medida do posible, a programación as necesidades do alumnado. Así mesmo tentarase identificar ao alumnado que presente maiores problemas no proceso de aprendizaxe, detectar ao alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar, etc, para poder ofrecerlles a mellor atención posible.

Ademáis con estas probas, poderán organizarse as medidas a adoptar: Planificación de reforzos, ubicación e espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual, etc

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	20	20	20	10	10	100
Proba escrita	80	80	80	80	80	80	80
Táboa de indicadores	20	20	20	20	20	20	20

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación da materia neste curso serán os seguintes:

Contidos Teóricos: recollidos a través de probas específicas. Farase polo menos un exame trimestral dos contidos teóricos traballados na clase: 40% da nota.

O exame escrito contará con algunhas preguntas tipo test, outras de redacción, explicación de contidos e de análise de audicións ou partituras. Farase a lo menos, un exame trimestral, puidendo nalgunhas unidades realizar exames parciais e facer a media entre todas as actividades de avaliación escritas do trimestre..

O exame teórico poderá ser adaptado segundo os casos de necesidades educativas especiais ou atención á diversidade especificados e acordados co departamento de orientación e os informes pertinentes presentados polas familias.

Contidos Prácticos: (pesarán un 40%) e están referidos as prácticas controladas de forma diaria cando sexa o caso, e mediante exame (interpretación de pequenas pezas que poderán ser de percusión corporal, rítmicas, etc propostas polo profesorado que substitúan as partituras habituais sempre que a situación actual o permita), así como a proba de lectura de notas (o alumno/a terá que ler un mínimo de 60 notas por minuto, para garantir unha boa destreza no que respecta á lectura de notas).

En relación á interpretación instrumental hai que ter en conta os diferentes niveis do alumnado, polo que o profesorado facilitará no posible as medidas necesarias para aquel alumnado que o precise (dispoñibilidade horaria no recreo, adecuación das partituras ao nivel, etc.).

Tentarase facer un mínimo de dúas probas por trimestre, se non fose posible facer a proba práctica por falta de tempo, a nota que corresponde a este bloque poderse substituír por un traballo ou outra proba escrita. Non realizar algunha destas probas considerarase unha merma de cara unha cualificación positiva. significará a avaliación negativa na materia.

Nota de aula: dada a partir de traballos, exercicios: virá dada polo rexistro o seguimento da evolución do alumnado dentro das clases un 20%. Para iso, tomaráse nota diariamente do grao de colaboración e a participación do alumnado na clase, a avaliación e entrega das tarefas plantexadas na clase, dos traballos e actividades que se lles pidan para facer na casa, que traian o material necesario (libreta, flauta, caderno de actividades se fora necesario) o grao de madurez e responsabilidade do alumno á hora de presentar e expoñer traballos, etc.

Para que a asignatura sexa superada, esixirase ao alumno aprobar as tres avaliacións de forma independentemente, ou ter polo menos unha nota media dun catro. No caso de que estes requisitos non sexan cumpridos non se fará media co resto das avaliacións co cal o área será cualificada negativamente.

Se a algún alumno élle atopado material como cadernos, chuletas, fotocopias, etc. á hora de realizar algunha das probas específicas, a cualificación será a mínima; se se tratase dunha proba con carácter final considerarase que non superou devandita proba e por conseguinte quedará evaluado negativamente na materia.

No caso de que as probas sexan non presenciais, o se aun sendo presenciais o profesorado teña dúbidas cos resultados acadados nunha determinada proba, si o docente o considera oportuno, poderá solicitar ao alumnado a realización doutro tipo traballo, proba ou actividade que lle permita a avaliación obxectiva do alumnado.

Ao rematar o trimestre, despois de cada unha das avaliacións, ao alumnado que non acade os obxectivos marcados para cada trimestre, faráselles unha nova proba escrita de recuperación, a nota mínima que o alumno/a terá que ter para aprobar será de 5 puntos.

O proceso de avaliación terá en conta a diversidade do alumnado e adaptarase en cada caso ás necesidades individuais, facilitando actividades variadas e graduadas en dificultade acordes ás capacidades dos alumnos/as, ofrecéndolles apoio e reforzo ao longo da realización das mesmas. Os procedementos de avaliación explicaránselle aos alumnos/as os primeiros días da clase e animaránselles a que os teñan por escrito no seu caderno para que poidan consultalos en caso de dúbidas ao longo do curso.

Consideramos que, no que respecta aos exames ou outras probas, o alumnado deberá acadar un mínimo de 5 e amosar un equilibrio entre as distintas destrezas para poder ser cualificado de xeito positivo.

Aquel alumnado que non acade os obxectivos reflectidos nesta programación ao rematar a terceira avaliación, terá a posibilidade de facer unha nova proba de recuperación antes da avaliación final, sempre e cando non teña máis de dúas avaliacións suspensas. A nota mínima que o alumno/a terá que ter para aprobar dita proba será de 5 puntos.

Para a avaliación final, cadún dos trimestres terá o mesmo peso, co cal a nota final será a media das tres avaliacións anteriores, sempre e cando a media de cadunha delas sexa igual o superior a catro.

Cando a nota de cada avaliación ou final dea números con decimais, se estes son iguais o están por debaixo de 0.7 tenderase a nota enteira inferior, e se están por enriba de 0.8 tenderase a nota enteira superior, por exemplo, se a media é de 7.3 a nota será 7; se a media é 7.7 a nota será 8.

Criterios de recuperación:

Tal e como se indica nos criterios de cualificación, despois de cadunha das avaliacións parciais, faráselles unha nova proba de recuperación, ao alumnado que non acade os obxectivos marcados para cada trimestre, cuxa nota mínima para aprobar será de cinco puntos.

Aquel alumnado que non acade os obxectivos reflectidos nesta programación ao rematar a terceira avaliación, terá a posibilidade de facer unha nova proba de recuperación antes da avaliación final, sempre e cando non teña máis de dúas avaliacións suspensas. A nota mínima que o alumno/a terá que ter para aprobar dita proba será de cinco puntos.

Para a avaliación final, cadún dos trimestres terá o mesmo peso, co cal a nota final será a media das tres avaliacións anteriores, sempre e cando a media de cadunha delas sexa igual o superior a catro.

Cando a nota de cada avaliación ou final dea números con decimais, se estes son iguais o están por debaixo de 0.7 tenderase a nota enteira inferior, e se están por enriba de 0.8 tenderase a nota enteira superior, por exemplo, se a media é de 7.3 a nota será 7; se a media é 7.7 a nota será 8.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

A coordinación e seguimento da avaliación das aprendizaxes do alumnado que teña pendente de cursos anteriores na área de Música será responsabilidade do Departamento, e a calquera dos seus membros, deberán dirixirse todo o alumnado que teña problemas coa materia pendente.

No caso de que exista alumnado que xa non curse esta materia no novo curso, o seguimento da súa aprendizaxe quedará nas mans do Xefe de Departamento de Música, e quedará controlado mediante reunións periódicas (se fose necesario) nas que se comprobará a evolución da aprendizaxe e solucionaránse as posibles dúbidas que se presenten.

No resto de casos, (é dicir cando o alumnado siga cursando a materia de música no novo curso), será o profesor de

área correspondente (ou a xefa de departamento na súa falta) o encargado de realizar un plan de actividades, que servirán de repaso, e de informar ao alumnado de cales son esas actividades, os prazos de execución e as condicións de realización das mesmas (tanto estas actividades, como os prazos de execución e as condicións de realización das mesmas quedarán dispoñibles no Aula Virtual) . Aínda que a título xeral sinálase que calquera das actividades ou posibles traballos que mande este departamento serán presentados escritos a man (de puño e letra do interesado). Será condición indispensable para aprobar a materia presentar realizadas as actividades que se lles pida antes de realizar as probas escritas.

Para ter unha proba obxectiva dos avances dos alumnos no proceso de aprendizaxe, este departamento fará: unhas probas escritas que consistirán en:

No caso de 2º ESO: tres probas escritas teórico/prácticas, (as dúas primeiras con carácter parcial) unha en cada trimestre, datas a determinar, cuxos contidos mínimos aparecen fixados no apartado de contidos mínimos desta programación.

A última destas probas terá un carácter final, de forma que aqueles alumnos que a superen positivamente e cumpran satisfactoriamente o plan de actividades proposto polo Departamento dentro dos prazos recomendados, serán avaliados positivamente.

CRITERIOS DE SUPERACIÓN DE MATERIA PENDENTE

Considerarase que o alumno recuperou a materia pendente cando cumpra os seguintes requisitos que se pasan a citar:

Cando o alumno supere positivamente as dous probas parciais, o a proba final, cunha nota equivalente ou superior a cinco e.

Haxa entregado satisfactoriamente o plan de actividades proposto polo Departamento, dentro dos prazos recomendados

Calquera problema coa materia, o plan de actividades ou posibles dúbidas poderá ser consultado con calquera dos membros do Departamento.

6. Medidas de atención á diversidade

Posto que resulta inevitable atopar nun mesmo grupo alumnado coas mesmas capacidades, motivacións e intereses, intentarase satisfacer na medida do posible as necesidades educativas individuais, tratando de dar reposta ás súas principais necesidades.

Cando e considere necesario, realizaranse adaptacións curriculares, modificando o material utilizado, método, tempos, actividades, etc, para intentar adaptarse ao nivel de cada persoa na medida do posible.

As actividades que se susciten deben situarse entre o que o alumnado xa sabe facer de xeito autónomo e o que é capaz de facer coa axuda do profesorado ou dos seus compañeir@s, de forma que non sexan nin demasiado doados e por conseguinte pouco motivadoras para parte do alumnado, nin que estean tan afastadas do que poden realizar, o que lles resultaría igualmente desmotivador, e contribuiría a crear unha sensación de frustración nada favorable para a aprendizaxe.

Intentarase xa que logo atender á diversidade de distintas formas:

- Diversificando a información conceptual para que cada grupo, segundo o criterio do profesorado, poida elixir os máis adecuados.
- Asumindo a existencia de diferenzas no interior do grupo e propoñendo exercicios de diversa dificultade de execución.
- Sinalando cales son as actividades que se consideran realizables para a maioría.
- Facilitando unha avaliación individualizada na que se fixen as metas que o alumnado debe acadar a partir dos criterios derivados da súa propia situación persoal.

MEDIDAS A TOMAR:

En relación cos contidos

- Coñecer o nivel inicial que trae o alumnado nos distintos bloques de contido del currículo; en especial, no coñecemento da linguaxe musical.
- Adaptar os contidos de forma individualizada, mediante a aplicación metodolóxica en cada caso, tendo en conta: O interese mostrado polo alumnado, as posibilidades de acadar os obxectivos propostos no currículo, a metodoloxía participativa que tentará crear unha presión colectiva para os acaos máis remisos ao esforzo que estimule a súa aprendizaxe.
- Controlar o ritmo de ensino-aprendizaxe para aqueles que teñen unha mellor capacidade, co fin de non

prexudicar o seu avance intelectual e expresivo, e posibilitar ao máximo o aproveitamento das súas capacidades.

- Ter en conta os contidos básicos de cada unidade para establecer prioridades.

En relación coas estratexias didácticas:

- Diversificar as actividades de aprendizaxe, tanto en dificultade como en que se permitan distintas modalidades de aprender, tendo en conta os estilos de aprendizaxe.

- Maior supervisión das tarefas da aula, proporcionando mais explicacións, e intentando asegurar que este alumnado comprenda os contidos.

- Agrupar aos alumnos de distintas formas na aula, de maneira que o traballo fágase individualmente ou en pequenos grupos heteroxéneos, utilizando os espazos de modo creativo e de modo que se favoreza a participación.

En relación coa avaliación:

- Establecer a avaliación inicial, como práctica habitual ao principio de curso.

- Modificar o formato de exame, de forma que as preguntas sexan sinxelas, subrayando o resaltando en negra as palabras clave, deixando espazo baleiro para que podan contestar de forma inmediata.

- Tentar comprobar se realmente entenden o que se está a preguntar, asegurarse de que as preguntas que quedan baleiras nas probas escritas, é por falta de coñecemento e non por despiste ou outros motivos .

- Flexibilizar os tempos á hora de facer os exames de xeito que o alumnado que o requira, poda dispor do tempo que precise.

- Ter en conta as actividades de avaliación sumativa, tendo unha gradación das actividades, que estableza unha diferenciación entre os diversos niveis de adquisición da contidos da área.

- Propoñer uns obxectivos diferenciados segundo as posibilidades reais de desenvolvemento do alumnado sobre todo naqueles casos en que se teñan casos de integración e de diversificación.

En relación coas actitudes

- Favorecer un espírito positivo e optimista resaltando os aspectos positivos dos coñecementos, que estimule a integración do grupo e o espírito de tolerancia.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Competencia oral y escrita	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Fomento do espírito crítico e científico						X
ET.4 - Igualdade de xénero		X	X	X	X	
ET.5 - Creatividade					X	X
ET.6 - Competencia dixital	X		X	X		
ET.7 - Empredemento social e empresarial						X
ET.8 - Educación emocional o en valores	X	X	X	X	X	X

Observacións:

De todos é sabida a importancia que os temas transversales teñen na educación do noso alumnado, por iso é polo que sexa tan conveniente traballálos dende todas as áreas.

No que respecta ao área de música, debido ao seu carácter interdisciplinar e globalizador e imposible facer unha programación dos temas transversais posto que son temas que se tocan ao longo do todo o curso e das distintas unidades didácticas., pero sí podemos indicar de que xeito contéplanse recóllense neste proxecto a través dous diferentes obxectivos e contidos.

A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento serán etemas transversais a todas as unidades, xa que estos temas son a base para un óptimo desenvolvemento académico.

A propia natureza da música pon en evidencia moitas actitudes estereotipadas fronte aos papeis masculino e feminino; esta tendencia, que se manifesta noutras moitas situacións de interpretación, debe ser observada, e convenientemente tratada no aula para fomentar a participación de todos sen distinción ningunha.

A práctica vocal e instrumental proporciona unha excelente oportunidade para favorecer a tolerancia e o respecto mutuo entre o sexos, e cara ás capacidades dos demais compañeiros. Ademais, as coreografías, danza, canto e interpretación en grupo favorecese a igualdade, a convivencia e o traballo en equipo.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición
Visita a obradoiro de Seivane	Actividade complementaria programada para 3ºESO. Nesta actividade visitáse o obradoiro de gaitas de Seivane, para que establezan a relación entre este tipo de obradoiros e o traballo dos luthiers. A través desta visita, verán en directo e se lles explica o proceso de fabricación dunha gaita, A data prevista polos contidos que abrangue sería finais do 1º trimestre ou principios do 2º
Asistencia á representación do musical	Actividade complementaria programada para 3º da ESO, actividade prevista para 31 de Maio,

Observacións:

Neste curso, este Departamento tentará retomar todas aquelas actividades que aínda que o departamento considere beneficiosas para o alumnado, non puideron facerse nos últimos tempos por mor da pandemia, estando entre estas:

A visita a Seivane no 2º trimestre, asistencia á representación do musical no 3º trimestre (31 de maio) e calquera outra actividade que xorda e poda considerarse beneficiosa para o desenvolvemento das competencias do alumnado

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Programa a materia tendo en conta o currículo e o tempo dispoñible para o seu desenvolvemento.
Planifica as clases de modo flexible, prepara actividades e recursos axustados á programación da aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.
Proporciona un plan de traballo ao principio de cada unidade e considera (lecturas, debates, diálogos...) que introduzan a unidade.
Desenvolve os contidos dunha forma ordenada e comprensible para os alumnos e as alumnas.

Ten predisposición para aclarar dúbidas e ofrecer asesorías dentro e fóra das clases.
Corrixe e explica de forma habitual os traballos e as actividades dos alumnos e das alumnas, e da pautas para a mellora das súas aprendizaxes.
Estimula a participación activa dos estudantes na clase e promove o traballo cooperativo mantendo unha comunicación fluída cos estudantes alternando entre actividades individuais e grupais.
Utiliza axuda audiovisual ou doutro tipo, para apoiar os contidos impartidos na aula.

Descrición:

A programación é un documento aberto e susceptible de cambios segundo observemos os procedementos que funcionan e os que non. Debe revisarse cada ano coa fin de adaptala mellor á realidade das aulas. A posta en práctica de dita programación é o que nos permite melloralas, recollendo a través dos procedementos de avaliación da propia programación e da práctica docente, a información necesaria para reformala.

O proceso de avaliación da propia programación e da práctica docente realízase dentro do Departamento coa información recollida polos docentes sobre diferentes aspectos do desenvolvemento da mesma, que debería incluír unha valoración/avaliación dos estudantes, do seu propio proceso de ensino-aprendizaxe, que pode realizarse a través dun cuestionario ou unha entrevista con cada alumno a final e curso.

Algúns dos ítems a contemplar para avaliar a propia programación e a práctica docente mediante rúbrica son os seguintes:

- Comprobación dos obxectivos propostos: se estes se adaptan ao curso correspondente, se se poden acadar coas unidades propostas, a porcentaxe de alumnado que consegue ditos obxectivos, etc. -
- Idoneidade das unidades didácticas propostas: se hai correlación entre obxectivos, contidos e criterios de cualificación nestas, a corrección da temporalización. e se contribúen realmente a acadar as competencias clave.
- Distribución de espazos e tempos
- Utilidade materiais didácticos empregados: comprobar se o alumnado os entende, se son variados, se están adaptados para o alumnado con necesidades educativas específicas e de apoio educativo, se inclúen TIC, etc.
- Valoración dos criterios e instrumentos de avaliación e cualificación: se son útiles e precisos, se os instrumentos de avaliación inclúen métodos cualitativos e cuantitativos, se se inclúen procedementos de recuperación, etc. -
- Grao de implicación dos estudantes no proceso de ensino-aprendizaxe: coñecen os obxectivos propostos, o repertorio e actividades parécenlles adecuados, coñecen os criterios de avaliación e cualificación, etc.
- Tido en conta o anterior, elaboración de propostas de mellora.

Os ítems anteriores avalíaranse mediante os indicadores ben ou acadado, mal ou non acadado e regular ou mellorable no caso de que sexa acadado pero que se poida revisar e mellorar

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para o seguimento da programación, a avaliación desta e propostas de melloras utilizaremos unha táboa de indicadores considerando os ítems expostos no punto anterior: "avaliación do proceso de ensino e práctica docente", valorando para cada un deses ítems o grao de consecución e facendo propostas de mellora naqueles puntos que se observen carencias.

Así o procedemento de seguimento e avaliación da programación e da práctica docente farase mediante táboas de indicadores, ficha con preguntas a cubrir polo alumnado e entrevista persoal co alumnado. A partir da análise dos datos extraídos destes procedementos de seguimento, faranse as correspondentes propostas de mellora.

Dito seguimento farase trimestralmente acordando en reunión de departamento os cambios a introducir na programación a través da aplicación proens en cada trimestre e a final de curso de cara ao ano seguinte.

Considerarase conforme a programación se se cumpre ao menos un 75% dos contidos programados ao principio do curso. Se non hai unha desviación na programación por avaliación máis aló dun 20% dos contidos programados. Igualmente conforme ou válida a programación, aínda que non se acadase o 75% antedito, se as razóns ou motivos son de carácter externo: perdas de horas de clase por razóns de diversa índole; ou se os niveis iniciais dos alumnos, especialmente nos aspectos de carácter lingüístico nas súas linguas maternas, se non se cumpren os ritmos de adquisición dos contidos previstos ou se o seu baixo nivel de cumprimento é atribuíble claramente a unha falta de implicación e traballo do alumnado.

Será conforme aínda que non se levaran a cabo as actividades extraescolares programadas, no caso de que non se realizasen por razóns alleas a nós, ou pola baixa participación do alumnado nas mesmas ou o excesivo custo

económico que implicasen.

9. Outros apartados